

B A S I N A A Ç I K L A M A

TÜTED Genel Başkanı AYKUT GÖKER 5.12.1976
Pa ar günü işçi-memur ayrımı ile ilgili
olarak basına şu açıklamayı yapmıştır.

İŞÇİ-MEMUR AYRIMININ TEMELİNDE SENDİKAL VE SİYASAL HAKLARIN KULLANILMASININDA DARALTILMASI YATMAKTADIR.

İşçi-memur ayrımına ilişkin karar ve uygulamaların temelinde çalışanların sendikalaşma hakkından yararlanacak katmanlarını mümkün olduğunca daraltma yaklaşımı yatmaktadır. Bir ikinci yaklaşım da kamu sektöründe çalışanları aktif siyasi faaliyete katılmaktan, bir siyasi partiye üye olmaktan uzak tutabilmektir. Bilindiği gibi 1961 Anayasası memurlara sendika kurma hakkını getirmişti. Bu, özünde sınırlı bir haktı. Sendika kurma hakkı veriliyordu ama grev ve toplu sözleşme yapma hakkı tanınmıyordu. 12 Mart dönemi inde memurlara bu sınırlı hak bile fazla görüldü. Yapılan Anayasa değişikliği ile memurlardan sendika kurma hakkı geri alındı. Yine bilindiği gibi memurlara hiçbir dönemde siyasi faaliyette bulunma, bir siyasi partiye üye olma hakkı tanınmamıştı.

Kamu sektöründe çalışanları işçi-memur diye ikiye bölmek, bir kısım çalışanları kağıt üzerinde yapılan düzenlemeler ile işçi statüsünden memur statüsüne geçirmek, bu durumda, tamamen bir siyasi karar niteliğindedir. İktidarda olanlar, sendikal hakların kullanılmasında her olanaktan yararlanarak sınırlamalar getirmek niyet ve kararındadırlar. Sendikal hakların özüne karşı olan siyasi iktidarlar işçi sınıfında bu hakkı geri alabilecek güce sahip değillerdir. Bugün Türkiye'de işçi sınıfının ve onun demokratik mücadelesinin ulaştığı aşama buna izin vermemektedir. Ama siyasi iktidarlar işçi-memur ayrımına ilişkin uygulamalarda olduğu gibi çalışanların sendikal ve siyasi haklardan, yararlanacak katmanlarını ellerinden geldiğince daraltma olanaklarını bulabilmekte ve bu olanakları sonuna kadar kullanmaktadırlar.

İŞÇİ-MEMUR AYRIMINA İLİŞKİN KARARNAME ÇALIŞANLARDAN YANA OLMAYAN SİYASİ İKTİDARLARIN NİYETLERİNİ AÇIĞA VURAN SOMUT BİR BELGEDİR.

1897 sayılı yasanın 5. maddesi uyarınca çıkarılan 26.11.1975 gün ve 7/10986 sayılı kararname siyasi iktidarın yaklaşımını vurgulayan somut bir belgedir. Bu kararname çıkmazdan önce işçi-memur ayrımına temel olacak kurumsal ayrımı yapmak üzere Maliye Bakanlığı, Çalışma Bakanlığı ve DPT temsilcilerinden oluşan ve Devlet Personel Dairesi temsilcisinin gözlemci olarak katıldığı bir komisyon kurulmuştur. Bu komisyon 1897 sayılı yasanın 5. maddesinin 1. fıkrasına göre "Devlete verilmiş asli ve sürekli bir kamu hizmetini genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü" kurumlarla bunların dışında kalan kurumları saptamıştır. Bu özel komisyon yasa metnindeki kriterleri kullanarak ve halen mevcut olan hukuki durumu göz önünde tutarak bir liste düzenlemiştir. Ancak komisyon raporunda bir seçenek olarak ikinci bir listeyi daha yer verilmiştir. Komisyon ikinci seçeneğinde, kendisinin de açıkça belirttiği üzere, 1897 sayılı yasanın esasları dışında ve kurumların kuruluş yasalarına da aykırı olarak genel idare esaslarına tabi olmayan birçok kuruluşu, EV CUT HUKUK DÜZENİNE RAĞ MEN "Devlete verilmiş asli ve sürekli bir kamu hizmetini genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü kurumlar" arasında saymıştır. Komisyonun hukuka uygun birinci seçeneği dışında politik nedenler taşıyan ikinci bir seçenek getirmiş olmasının belli başlı sebebi, maliye bakanlığının ve Çalışma Bakanlığının 1897 sayılı yasanın 5. maddesindeki hukuki unsurların dışına taşarak, EV CUT HUKUK DÜZENİNE karşın, başta finansman güçlüğü, dengesizlik gibi bir takım hukuki dayanaktan yoksun olarak ileri sürdüğü gerekçelerdir.

Komisyondun raporunu bu iken, yukarda sözü edilen kararnamenin eki liste Maliye ve Çalışma Bakanlıklarının zorlamasıyla komisyon raporuna ithal edilen ikinci seçeneğin içerdiği listeden de farklı bulunmaktadır. Bakanlar Kurulu devlete verilmiş asli ve sürekli bir kamu hizmetini Genel İdare esaslarına göre yürütmekle yükümlü kurumlar listesini hukuki hiçbir dayanağı bulunmamasına rağmen alabildiğine genişletmiştir. Bunun somut tek bir nedeni vardır: Kamu sektöründeki işyerleri itibarıyla buralarda çalışanların memur yapılması olanacağını ele geçirmek.

NIÇİN MEMUR STATÜSÜ...

Kamu sektöründe çalışanların büyük çoğunluğu ile memur statüsünde tutulmaları siyasi iktidarlara ne kazandırmaktadır? Bu sorunun cevabı açıktır.

- Sendikalaşma hakkına sahip olmayan memur kendi çalışma ve ücret koşullarının tayininde söz hakkına sahip olamayacaktır.
- Ekonomik ve demokratik haklarını almakta ve korumakta etkin bir silah olan sendikal örgütlenmeye gidemeyecektir.
- Memur, kendi somut sorununun çözümünün nihayet gelip dayandığı siyasal çözümlere, taraftar siyasal partilere giremeyecek, sorunların çözümünde en etkin araç olan, siyasal faaliyete fiilen katılamayacaktır.
- Ve böylece siyasi iktidarlar ve arkasındaki hakim sınıflar kendilerine tabi kıldıkları memurlar eliyle Devlet aygıtını kendi amaç ve çıkarları doğrultusunda çalıştırabileceklerdir.

1897 SAYILI KANUNUN 5.İNCİ MADDESİNİN 2 NCİ FIKRASI HÜKÜMÜ UYARINCA KURULAN KOMİSYONUN 28.11.1976 TARİHLİ RESMİ GAZETEDE YAYINLANAN İŞÇİ- MEMUR AYRIMI HAKKINDAKİ RAPORU, O'NUN ÇALIŞANLARIN YANINDA OLMADIĞINI KANITLAYAN BİR DİĞER BELGEDİR.

26.11.1976 gün ve 7/10936 sayılı kararnamenin getirdiği, işçi-memur ayırımına temel olacak kurumsal ayırım, bu son raporla kurumlar düzeyinde işlerliğe kavuşturulmak istenmektedir. Her kuruluşta kimin memur, kimin işçi statüsünde olacağına, hiçbir bilimsel ve hukuki kriter kullanmaksızın bir kalemde karar verilmiştir. Örneğin teknisyenlerin birçok mesleki kategorilerine işçi statüsünde yer verilirken, teknik ressamlar, ziraat teknisyenleri, topoğrafılar, topoğraf yardımcıları v.b. memur sayılmışlardır. Burada nasıl bir kriter kullanıldığını saptamak mümkün değildir.

RAPORUN ÖZELLİKLE TEKNİK ELEMANLARI HEDEF ALMASI BİR TESADÜF DEĞİLDİR.

Rapor ekindeki işçi ve memur statüsündeki çalışacakları gösteren listelenin incelendiğinde siyasal iktidarın teknik elemanları işçi ve memur biçiminde bölmeye özel bir önem gösterdiği görülmektedir. Teknisyenler, teknikerler, mühendisler, jeofizikçiler ve benzerleri bütün dünyada teknik elemanlar bütünü içinde yer alırken; bunların yalnızca, teknik elemanların çeşitli meslek kategorilerini temsil ettikleri bilinirken, Türkiye'de de fiili durum bu iken söz konusu teknik rapor teknik elemanların meslek kategorileri arasından kalın bir ayırım çizgisi geçirmiştir. Bu suni çizginin adı işçi-memur ayırımıdır. Teknik elemanların teknisyenler kesimi işçi statüsünde bırakılırken teknikerler, mühendisler ve diğer teknik elemanlar memur sayılmışlardır. Burada hemen şu soruyu sormak gerekir: TEKNİKERLER VE TEKNİSYENLER ARASINDAKİ BU ÇİZGİ HANGİ BİLİMSEL VE HUKUKİ VERİLERE DAYANILARAK GEÇİRİLMİŞTİR. Cevap açıktır, bellidir. Kamu sektöründe çalışanlar içinde teknik elemanların politik bilinçleri ve örgütlenme düzeyleri giderek yükselmektedir. Teknik elemanlar en geniş kitle tabanlarıyla işçi sınıfından ve onun öncülüğündeki demokrasi ve bağımsızlık mücadelesinden yana tavır almaya başlamışlardır. Üretim sürecinde, bu sürecin gereği olarak işçilerin hemen yanbaşımda bulunmaları bu katmanı giderek işçi sınıfına yaklaştırmaktadır. Burjuvazi kendisi için yaklaşan tehlikeyi görmektedir ve işçi-memur

ayrımı ile bu tehlikeye bir çözüm arayışı içindedir. Onlar için çıkar yol teknik elemanlar kitlesini bölmektir, ağırlıklı bölümünü memur sayarak sendikal ve siyasal haklardan yoksun bırakmaktır.

Sen raporun teknik elemanlara getirdiği budur.

BURJUVAZİ İŞÇİ MEMUR AYRIMI GİBİ SUN'I AYRIMLARLA TEKNİK ELEMAN KİTLESİNİ BÖLEMEYECEKTİR.

Siyasal iktidarlar ve onların arkasındaki hakim sınıflar yasalarıyla, kararnameleleriyle, anti-demokratik uygulamalarıyla teknik elemanları bölmek için ne denli uğraşırlarsa uğraşırlar bunda başarıya ulaşamayacaktır.

Teknik elemanların ekonomik ve demokratik haklar mücadelesinin bugün ulaştığı boyut ve kitlede sağlanan birlik onların bu tür girişimlerinin üstesinden gelecektir.

Tüm teknik elemanların örgütlü birliğinde, yana tavır alan TÜTEED (Tüm Teknik Elemanlar Derneği) mücadeleyi sınıfa kadar sürdürmeye kararlıdır.